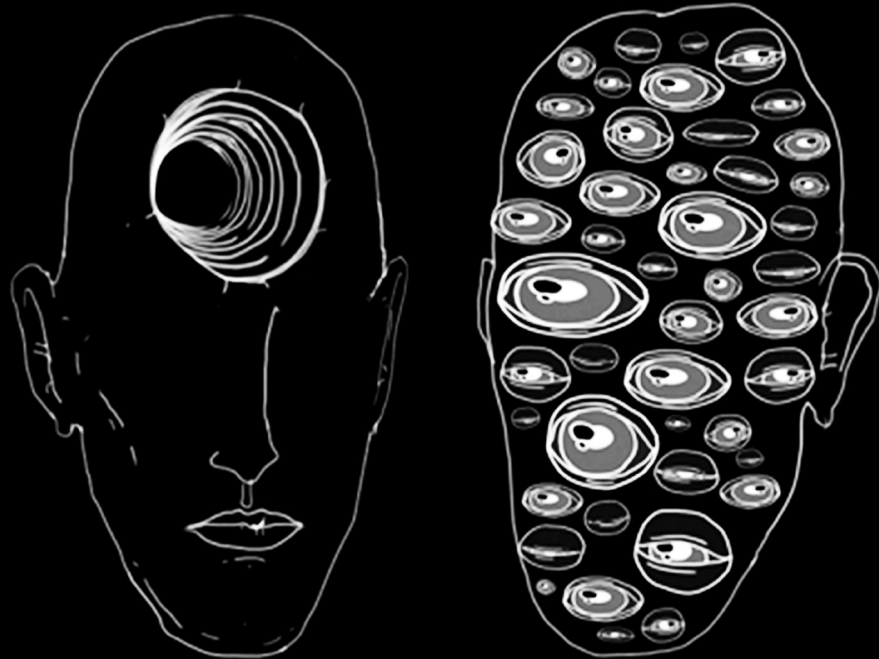

NON COMPOS MENTIS

[χαρτογραφώντας τα όρια της τρέλλας]

...Ιδού τι σημαίνει η ισοδυναμία μεταξύ θεωρίας και πράξης. Σημαίνει ότι δεν έχει νόημα η μελέτη, δεν έχει νόημα η εκβάθυνση, δεν έχει νόημα να διαθέτεις επεξεργασμένες με σαφή τρόπο θέσεις, δεν έχει νόημα να ξέρεις να μιλάς, να σκέφτεσαι, να σχεδιάζεις αν δε γνωρίζεις ταυτόχρονα να δρας, αν δεν είσαι σε θέση να κάψεις στην ίδια φωτιά που ανάψαμε τη στάχτη της γνώσης και τη φλόγα της δράσης. Ιδού γιατί η εξέγερση είναι μια συνεχής σχέση-πέραςμα μεταξύ θεωρίας και δράσης...

-Alfredo M. Bonanno

Λίγα λόγια για τις εκδόσεις...

Λίγα λόγια για τις εκδόσεις...

Στόχος μας είναι η διάχυση του αναρχικού λόγου, μιας και για εμάς αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι του πολύμορφου αγώνα. Έτσι, οποιοδήποτε κείμενο, βιβλίο, μπροσούρα συμβάλλει στην προώθηση του, στην αποδόμηση παγιωμένων και κυρίαρχων θέσεων, αλλά και στην εξέλιξη της ίδιας μας της σκέψης, αποτελεί ένα ακόμη εφόδιο που θα συμπληρώσει το αναρχικό οπλοστάσιο.

Όμως, θέλουμε να καταστήσουμε σαφές πως οι μακροσκελείς αναλύσεις, τα μεγάλα λόγια και τα ολικά προτάγματα δεν έχουν καμία υπόσταση εάν μείνουν σε ένα επίπεδο θεωρητικό, σε ένα επίπεδο αναπαραγωγής και εκθείασης τους σε καφενειακές κουβέντες.

Θεωρία και πράξη, πράξη και θεωρία είναι άρρηκτα συνυφασμένες. Μια σχέση αμφίδρομη, δυο έννοιες που μόνες τους δεν μπορούν να σταθούν.

Άλλωστε, η αναρχική επαναστατική προοπτική αδυνατεί να στηριχθεί μόνο σε θεωρίες ή στο στείρο πρακτικισμό. Για αυτό, λοιπόν, πρέπει να αποστασιοποιηθούμε από λογικές που θέλουν τις ιδέες μας φυλακισμένες σε κόλλες χαρτιού, αλλά και από αυτές που τοποθετούν τις πράξεις πάνω από τη θεωρία...

Πιο συγκεκριμένα για την Άρνηση...

Επιχειρούμε να εκδώσουμε βιβλία και μπροσούρες που δεν έχουν μεταφραστεί, δεν έχουν εκδοθεί ή που έχουν εξαντληθεί. Ενάντια στον πολιτισμό του κέρδους και της εμπορευματοποίησης, το έντυπο υλικό θα διατίθεται σε αυτοοργανωμένα στέκια και καταλήψεις, χωρίς κάποιο αντίτιμο, μα με ελεύθερη συνεισφορά.

**ΠΟΛΕΜΟΣ ΜΕ ΚΑΘΕ ΜΕΣΟ.
ΑΡΝΗΣΗ ΕΞΕΓΕΡΣΗ ΑΝΥΠΑΚΟΗ.
ΩΣ ΤΗΝ ΑΝΑΡΧΙΑ.**

Αναρχικές εκδόσεις Άρνηση.

Αντί προλόγου

Non Compos Mentis.

Από το Μεσαίωνα ως το 17ο αιώνα, ο όρος Non Compos Mentis ήταν συνυφασμένος με τη “διαβολική επιρροή” (σύμφωνα με τη θρησκεία), ενώ αργότερα μετατράπηκε σε συνώνυμο της ψυχασθένειας, της παραφροσύνης και της τρέλας.

Χαρτογραφώντας τα όρια της τρέλας.

Στην πραγματικότητα μας η “τρέλα” είναι αδύνατο να χαρτογραφηθεί. Στην πραγματικότητα μας πρόκειται για ένα ψευδο-δίπολο, μεταξύ κανονικού και ανώμαλου, φυσιολογικού και αφύσικου. Στην πραγματικότητα μας η τρέλα δεν υπάρχει.

Όροι πλασμένοι από ανθρώπους, για να κατηγοριοποιήσουν, εξοντώσουν, αφανίσουν το περίεργο, το παράταιρο, το διαφορετικό. Καλούπια, ρόλοι μέσα στους οποίους γεννιόμαστε και γαλουχούμε και που η αμφισβήτηση τους μας φαίνεται αφύσικη, δομές, όπως οι φυλακές, τα ψυχιατρεία, συνθήκες, όπως η εργασία, όλα σπλάχνα της κοινωνίας.

Η εξουσία, λοιπόν, είναι παντού, διάχυτη στον κοινωνικό ιστό. Εξουσία είναι ο χρόνος, οι μητροπόλεις- φυλακές, οι πλαστές επιθυμίες και τα χαλιναγωγημένα πάθη μας, το άτομο που ταυτόχρονα μπορεί να εξουσιάζει και να εξουσιάζεται, η κανονικότητα, η μιζέρια, η εξειδίκευση, ο περιορισμός της σκέψης, ο φόβος για δράση, τα νοητά και υλικά κάγκελα, ο πολιτισμός, ο θεσμικός έλεγχος, η αιχμαλωσία κάθε πλάσματος, τα ψυχοτρόπα, οι εκούσιοι και ακούσιοι εγκλεισμοί, η ιατρικοποίηση των βιωμάτων.

ΝΑ ΤΗΣ ΒΑΛΟΥΜΕ ΦΩΤΙΑ.

ΑΝΑΡΧΙΑ ΠΡΩΤΑ ΚΑΙ ΠΑΝΤΑ.

ΜΠΟΥΡΛΟΤΟ ΣΤΑ (ΨΥΧΟ)ΚΕΛΙΑ ΚΑΙ ΣΤΑ ΚΛΟΥΒΙΑ.

ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΗΝ ΚΑΝΟΝΙΚΟΤΗΤΑ.

Θεσσαλονίκη.
Χειμώνας 2017.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΜΕΡΟΣ Ι

Ψυχιατρική και κανονικότητα	8
Ψυχιατρική και εγκλεισμός	9
Που στοχεύει ο εγκλεισμός στον τομέα της ψυχιατρικής;	10
Τι σημαίνει εγκλεισμός σε ψυχιατρείο;	10

ΜΕΡΟΣ ΙΙ

Θεραπείες προς πώληση	14
Ένας ολοκαίνουριος κόσμος;	15
Ο μύθος της μόνιμης ευτυχίας	16
Κανονικότητα Vs Διαφορετικότητα	18
Διαταραχές ως διαφορές	19
Θεραπεία ή καταστολή;	22
Η ψυχιατρική ως πολιτική καταπίεση	24
Η πραγματικότητα των φαρμάκων	26
Ανακτώντας το μυαλό μας	27
Πέρα από τη θεραπεία	28
Ακολουθώντας το δικό μας μονοπάτι	29

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ

Η τεχνική της βεβαιότητας	32
Περί ψυχιατρείων	35

ΜΕΡΟΣ Ι

“Η ανθρώπινη ελευθερία κινδυνεύει από τη διαβολική συμμαχία της κρατικής εξουσίας και των ψυχιάτρων”.

-Thomas Szasz

Ψυχιατρική και κανονικότητα

Η ψυχιατρική έχει μετατραπεί σε πανίσχυρο μέσο κοινωνικού ελέγχου, που λειτουργεί εκφοβιστικά δανειοδοτούμενο από την εξουσία, δομώντας ουσιαστικά τον εφιάλτη του ολοκληρωτικού θεραπευτικού κράτους, που παίζεται σε βάρος και εν άγνοια της ανθρώπινης ύπαρξης. Πιο συγκεκριμένα, ο ψυχιατρικός ολοκληρωτισμός στηρίζεται στην εκμηδένιση της ανθρώπινης βούλησης, δηλαδή, στη δημιουργία ατόμων τα οποία θα υιοθετήσουν συμπεριφορές που θα αρμόζουν στο ευρύτερο κοινωνικό σύνολο. Συνεπώς, η

ψυχιατρική αποτελεί ένα μέσο πειθάρχησης των υπηκόων, σύμφωνα με τις ανάγκες της κοινωνίας και του κράτους. Δημιουργείται, λοιπόν, ένας θεσμός που απευθύνεται στην ψυχική "ασθένεια", ως μια ξεχωριστή οντότητα από την ανθρώπινη ύπαρξη, της οποίας οι εμπειρίες και οι "αδυναμίες" ιατρικοποιούνται, καταστέλλονται.

Η θεραπευτική επιδίωξη της ψυχιατρικής συνυπάρχει σε μια αντιφατική ενότητα με την "κοινωνική" της αποστολή, που είναι ο κοινωνικός έλεγχος. Βέβαια, ο κοινωνικός έλεγχος δεν αφορά μόνο όσους παρεκκλίνουν ψυχικά από τα ιδεατά πρότυπα, αλλά ένα ευρύτερο σύνολο, του οποίου η συμπεριφορά πρέπει να οριοθετηθεί στις απαιτήσεις του συστήματος παραγωγής-κατανάλωσης, του κράτους, της ίδιας της μαζικής κοινωνίας.

Έτσι, λοιπόν, στο σύγχρονο κοινωνικό μοντέλο, η επιβολή της κανονικότητας πραγματοποιείται με χίλιους δύο τρόπους. Μέλημα του κράτους και της κοινωνίας είναι η δημιουργία τελματωμένων μορφών ζωής. Η ετερότητα του ατόμου αμβλύνεται, η κανονικότητα γίνεται βίωμα και κάπως έτσι η ύπαρξη συρρικνώνεται και χωρά σε καλούπια ειδικά διαμορφωμένα από τον κρατικό-κοινωνικό μηχανισμό. Καθετί που παρεκκλίνει από το μοντέλο τους τιμωρείται, αφού το πατερναλιστικό πρότυπο που υιοθετεί η ψυχιατρική και κατ' επέκταση το ίδιο το σύστημα, οδηγούν είτε στον εγκλεισμό σε ιδρύματα είτε στη χρήση ισχυρών κατασταλτικών φαρμάκων, ανάλογα με την εκάστοτε

περίπτωση. Αντί, λοιπόν, η τρέλα να αποδοθεί στην κοινωνία, που γεννά τον όρο αυτόν, αποδίδεται σε όλους εκείνους που δεν ακολουθούν το ειδικά διαμορφωμένο από την εξουσία μοντέλο ζωής.

Άλλωστε, κύριος στόχος της ψυχιατρικής είναι η επιδιόρθωση και η προσαρμοστικότητα του ατόμου. Η ίαση του “τρελού” και η δημιουργία του “κανονικού”. Με άλλα λόγια, το άτομο οφείλει να: είναι λειτουργικό, να μπορεί δηλαδή να προσφέρει στο σύνολο, ώστε το καπιταλιστικό σύστημα να παραμείνει ακέραιο, ευπροσάρμοστο και ακίνδυνο, ώστε να διατηρηθεί η κοινωνική ειρήνη.

Ψυχιατρική και εγκλεισμός

Μιλώντας για την ψυχιατρική επιστήμη δε θα μπορούσαμε να αφήσουμε στην άκρη ένα θεσμό-ιδεολόγημα με το οποίο είναι άρρηκτα συνδεδεμένη. Ένα θεσμό-ιδεολόγημα που ουσιαστικά αποτελεί την απάντηση του εξουσιαστικού οικοδομήματος απέναντι σε ότι αποκλίνει από τα κοινωνικά “πρέπει”. Δε θα μπορούσαμε, λοιπόν, να αφήσουμε στην άκρη το ιδεολόγημα του εγκλεισμού. Ο θεσμός του εγκλεισμού αναπτύχθηκε σταδιακά και παράλληλα με την εξέλιξη των διαφόρων κοινωνικών συστημάτων και ως επί το πλείστον, σχετιζόταν άμεσα με την παραβατική συμπεριφορά, αλλά η ισχυρή επίδραση του πάνω στην ανθρώπινη συμπεριφορά δε θα μπορούσε παρά να τον συσχετίσει με διάφορους τομείς της ζωής, που ο έλεγχος και η πειθαρχία πρέπει να επιβληθούν βιαίως (στρατός, ψυχιατρεία, φυλακές, εκτροφεία ζώων, κέντρα κράτησης μεταναστών, ορφανοτροφεία, γηροκομεία κλπ).

Πού στοχεύει ο εγκλεισμός στον τομέα της ψυχιατρικής;

Οι φυλακές ιδρύθηκαν για να προσφέρουν την ψυχρή φιλοξενία τους σε κάθε έναν που σύμφωνα με τα συστημικά δεδομένα, είναι εγκληματίας. Τα ψυχιατρεία όμως; Εκεί, ο εγκλεισμός αποκτά πολλαπλή στόχευση: αφ' ενός διατηρεί (όπως και στις φυλακές) τον τιμωρητικό του χαρακτήρα, ως ένα διαρκές βασανιστήριο που θα εξοντώσει τις αντιστάσεις και θα καταστήσει τον άνθρωπο πειθήνιο και υποταγμένο, ενώ αφ' ετέρου αποκτά ένα “θεραπευτικό” ρόλο. Τέλος, στοχεύει στην κοινωνική απομόνωση, η οποία ως προς τον έγκλειστο συμβάλει στην επίτευξη των δύο προηγούμενων στόχων. Ταυτόχρονα, επιτρέπει στο υπόλοιπο κοινωνικό σύνολο να συνεχίσει ομαλά την εξελικτική του πορεία ελέγχοντας, έτσι, διαρκώς τα όρια της ανεκτής συμπεριφοράς, καθορίζοντας τη διατήρηση της κοινωνικής συνοχής μέσα στα σύνορα που ορίζουν τα διάχυτα κοινωνικά πρότυπα.

Τί σημαίνει εγκλεισμός σε ψυχιατρείο;

Ο ψυχιατρικός εγκλεισμός διαφοροποιείται σε μεγάλο βαθμό από κάθε άλλο αντίστοιχο. Κι αυτό, γιατί, σύμφωνα με τα κοινωνικά δεδομένα το επιστημονικό “αλάθητο” έχει και κάθε δικαίωμα να επιβάλλει από τον ίδιο τον εγκλεισμό μέχρι τους όρους με τους οποίους θα γίνει πιο αποτελεσματικός. Οι όροι αυτοί εξαρτώνται άμεσα και από τα μειωμένα αντανακλαστικά αντίδρασης των έγκλειστων (όπως διαμορφώθηκαν από τη χρόνια επιβολή φαρμακευτικής καταστολής). Αυτοί οι όροι εγκλεισμού, όμως, διαμορφώνουν μία καθημερινότητα φαρμακευτικής και μηχανικής καθήλωσης, με περισσότερους από τους μισούς έγκλειστους να δένονται χειροπόδαρα σε κρεβάτια μόνο και μόνο λόγω της αντίδρασης τους μπροστά σε αυτή την συνθήκη (ένας φαύλος κύκλος που οδηγεί στην όλο και πιο βίαιη καταστολή της αντίδρασης του ανθρώπου απέναντι στην ίδια την καταστολή). Με πολλούς να

έχουν περάσει από τα “μπλε κελιά”, θαλάμους πλήρους αισθητηριακής απομόνωσης, στους οποίους πετιούνται γυμνοί και αφήνονται να ανταπεξέλθουν σε μία συνθήκη διαρκούς και επαναλαμβανόμενης εναλλαγής μεταξύ ακραίων θερμοκρασιών δωματίου, ανάμεσα σε τοίχους κατασκευασμένους από μαλακό υλικό, χωρίς κρεβάτι, χωρίς στρώμα, μόνο με μία κάμερα ασφαλείας (ή ένα παραθυράκι στην βαριά μεταλλική πόρτα), ώστε να τους επιβλέπουν. Κι η λίστα των ιατρικών πράξεων της θεραπευτικής ψυχιατρικής δεν τελειώνει εδώ: υπέρμετρη χορήγηση ισχυρών φαρμακευτικών σκευασμάτων, ηλεκτροσόκ και πάει λέγοντας.

Σκοπός μας;

Η ολική άρνηση της επιστημονικής και πολιτικής εγκυρότητας αυτού του παιχνιδιού. Η καθολική αμφισβήτηση της ψυχιατρικής και των θεσμών που την πλαισιώνουν (κράτος, κοινωνία) υπονομεύει τα θεμέλια του ήδη κλονισμένου ψυχιατρικού οικοδομήματος και της διατήρησης της ψυχιατρικής λογικής, ενδυναμώνοντας την πεποίθηση πως δεν είναι αδύνατη η ανακοπή της πορείας μας προς την κόλαση του ολοκληρωτικού θεραπευτικού κράτους.

ΜΕΡΟΣ ΙΙ

“Η υπέρ-εφοδιασμένη μιζέρια προκαλεί ασθένεια. Η νόσος φαίνεται να είναι η μόνη φόρμα ύπαρξης που παραμένει κάτω από την αιγίδα του οργανωμένου ψέματος. Και αυτό πονάει.”

-Από την μπροσούρα “Ενάντια στην κανονικότητα”.

Επείγον μήνυμα προς όλους όσους έχουν χαρακτηριστεί ή κινδυνεύουν να χαρακτηριστούν ψυχικά ασθενείς.

[Ανώνυμο κείμενο που δημοσιεύτηκε το 2003 στο site 325 Collective].

Θεραπίες προς πώληση

Είναι γνωστό πως η “κατάθλιψη” βρίσκεται σε έξαρση τις τελευταίες δεκαετίες, μια έξαρση η οποία δε λείει να σταματήσει, αφού ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας προέβλεψε, πως μέχρι το 2020, η κατάθλιψη θα αποτελεί το δεύτερο πιο διαδεδομένο πρόβλημα υγείας στον κόσμο, μετά τις καρδιοπάθειες.

Δε θα μπορούσε η αυξανόμενη αίσθηση της κενότητας και της ανικανότητας, χαρακτηριστικών της κατάθλιψης, να συνδεθεί με την κοινωνία στην οποία ζούμε; Σε μια εποχή που ο άνθρωπος χάνει τον εαυτό του στην κατανάλωση και τη μαζική διασκέδαση, μόνο και μόνο για να αποφύγει τη μίζερη ζωή, την οικονομική επιβίωση ή την καταστροφή του πλανήτη. Όσο οι “ειδικοί” θα πληρώνονται από τις φαρμακευτικές εταιρείες θα μιλούν για την “κατάθλιψη” ως μια εγκεφαλική διαταραχή, η οποία προέρχεται από κάποια «χημική ανισορροπία», που είναι αποτέλεσμα ορισμένων ελαττωματικών γονιδίων, τα οποία δεν έχουν χαρτογραφηθεί ακόμα. (Είναι αδύνατο, λοιπόν,

Καταθλιπτική διαταραχή

να μην αναρωτηθεί κανείς αν η κατάθλιψη είναι απόρροια του πολιτισμού).

«Η κατάθλιψη χαρακτηρίστηκε ευρέως ενδημική την τελευταία 20αετία. Η “σοβαρή” μορφή της είναι 10 φορές πιο διαδεδομένη από ό τι ήταν 50 χρόνια πριν, ενώ χτυπά, κατά μέσο όρο, μια 10ετία νωρίτερα από ό τι μια γενιά πριν. Τέτοια συναισθήματα και συμπεριφορές φανερώνουν την απογοήτευση και την απελπισία, μαρτυρούν πως δεν υπάρχει χώρος για αυτά, σε ένα παγωμένο κοινωνικό τοπίο. Η δυσαρέσκεια, ακόμα και η εναντίωση μετατρέπονται γρήγορα σε “εικόνες” που πλασάρονται ως στυλ, η αποξένωση γίνεται μόδα. Εντωμεταξύ, η αυτοκτονία βρίσκεται σε συνεχή άνοδο τις τελευταίες δεκαετίες».

-John Zerzan

Στην καλύτερη, η κατάθλιψη θεωρείται ως μια αναγκαία επίδραση της προόδου – όπως οι δολοφονίες πολιτών είναι παράπλευρη απώλεια του πολέμου- όμως, οι “ειδικοί” πάντοτε βεβαιώνουν πως η επιστημονική έρευνα αποτελεί τη λύση στο πρόβλημα. Μέχρι να ανακαλυφθούν τα μυθικά γονίδια και καταφέρουν όλοι να ζήσουμε σε έναν τέχνο-εικονικό παράδεισο – με τροποποιημένα ανθρώπινα όντα, οι φαρμακοβιομηχανίες με ευχαρίστηση θα πουλούν φάρμακα, ώστε να βοηθήσουν την ανθρωπότητα να ξεπεράσει τις «χημικές της αστάθειες», όπως ακριβώς μας πουλούν εμφιαλωμένα νερά, για να “λύσουν” το πρόβλημα της μόλυνσης των υδάτων.

Ένας ολοκαίνουριος κόσμος;

Δυστυχώς, ακόμη και αν καταστεί εφικτή η ανακάλυψη ενός τέλει φαρμάκου, που θα εξαλείψει κάθε “σύμπτωμα” της κατάθλιψης και τους στρες, οι φαρμακοβιομηχανίες δεν πρόκειται να σταματήσουν εκεί. Γίνεται όλο και πιο σαφές πως η προσδοκία τους δεν είναι η ευημερία και η ευτυχία του ανθρώπου, αλλά η “πρόοδος” και η εξελισσόμενη τεχνολογική-φυλή. Στην πραγματικότητα, ένα τέτοιο φάρμακο θα αποτελούσε μια ευκαιρία, για να αυξηθούν οι απαιτήσεις της κοινωνίας και κατά συνέπεια τα ποσοστά του στρες και της κατάθλιψης.

Τελικά, η εξάρτηση από τα φάρμακα θα στρέψει τους πάντες σε αυτά, ώστε να μπορέσουν να ανταποκριθούν στον ανταγωνισμό και να επιβιώσουν.

Φανταστείτε μια κοινωνία που θα υποτάσσει τους ανθρώπους σε συνθήκες που τους κάνουν τρομερά δυστυχισμένους, και έπειτα θα τους παρέχει φάρμακα, ώστε να εξαλείψει αυτό το συναίσθημα. Επιστημονική φαντασία; Αυτό συμβαίνει, ήδη, σε μερικό βαθμό στις σύγχρονες κοινωνίες. Αντί να καταστραφεί η πηγή της δυστυχίας, οι σύγχρονες κοινωνίες χορηγούν αντί-καταθλιπτικά φάρμακα.

-Theodore Kaczynski

Και ενώ μέχρι πρόσφατα η κοινωνία έπρεπε να προσαρμοστεί στα όρια των ανθρώπων, τώρα η κατάσταση έχει αντιστραφεί και είναι τα ανθρώπινα όντα που πρέπει να προσαρμοστούν στην κοινωνία. Αυτή είναι η ιδέα τους για έναν "τέλειο" κόσμο.

Δεδομένου ότι αυτή η ερώτηση δε γεννά ποτέ διάλογο στα καθεστωτικά μέσα, φαίνεται πως οι φαρμακευτικές εταιρείες έχουν δώσει ήδη απάντηση για εμάς. Με όπλο τις ψεύτικες υποσχέσεις του καταναλωτισμού – «το προϊόν μας θα λύσει όλα σας τα προβλήματα και θα σας επιφέρει την ολοκλήρωση, όπως και όλες οι εικόνες που βλέπετε στις διαφημίσεις»- οι πωλήσεις αντί-καταθλιπτικών φαρμάκων αυξήθηκαν κατά 800% μόνο στη δεκαετία του '90. Τώρα ισχυρίζονται πως ένας στους πέντε Αμερικάνους "χρειάζεται επειγόντως θεραπεία". Η καταπολέμηση, λοιπόν, των νόσων της ψυχικής υγείας κρίνεται αναγκαία, αφού οι άνθρωποι ξυπνούν σιγά σιγά και κάπως πρέπει να συνδεθούν ξανά στο μάρτυρ της

ψευδαίσθησης, προτού αντιληφθούν την έρημο του κόσμου, στον οποίο ζουν.

Ο μύθος της μόνιμης ευτυχίας

Συνέπεια του μάρκετινγκ των βιομηχανιών που ασχολούνται με την υγεία και δη των φαρμακοβιομηχανιών, είναι η δημιουργία ενός μοναδικού ιδεώδους στο οποίο όλοι πρέπει να προσκολληθούν. Αυτοί

οι “γεμάτοι” καταναλωτές που βλέπουμε στις διαφημίσεις, έχουν γίνει, συνειδητά ή ασυνείδητα, ένα είδος υποδειγματικού μοντέλου για τους περισσότερους από εμάς. Μας κάνουν να πιστεύουμε πως η μόνιμη ευτυχία δεν είναι μόνο κάτι το εφικτό, αλλά και το επιθυμητό. Ο μεγαλύτερος μύθος όλων.

Το να υποφέρεις είναι μια παρανόηση. Υπάρχει. Είναι αληθινό. Μπορώ να το ονομάσω παρεξήγηση, αλλά δεν μπορώ να προσποιούμαι πως δεν υπάρχει ή πως θα πάψει να υπάρχει... Υπάρχουν φορές που νιώθω πολύ φοβισμένη. Οποιαδήποτε άλλη ευτυχία φαίνεται τετριμμένη. Κι όμως, αναρωτιέμαι αν δεν είναι απλώς μια παρεξήγηση-αυτή η απληστία μετά από την ευτυχία, αυτός ο φόβος του πόνου... Δεν ξέρω πώς να το διατυπώσω. Αλλά, πιστεύω πως η πραγματικότητα του πόνου δεν είναι ο πόνος, εάν μπορείς να τον υπομείνεις σε όλη του τη διαδρομή.

-Ursula Le Guin.

Τα ανθρώπινα όντα, όπως και κάθε συνειδητός οργανισμός είναι διττής φύσης. Δεν μπορούν να γνωρίσουν το γλυκό εάν δεν μάθουν το πικρό. Δεν μπορούν να βιώσουν την ευτυχία χωρίς να αισθανθούν θλίψη. Με την προσπάθεια τους να εξαλείψουν τη θλίψη, με την εμμονή για συνεχή θετική ενέργεια, βιώνουν μονάχα συναισθηματικό θάνατο. Έτσι νιώθει κάποιος που “πάσχει από κατάθλιψη”. Στην πραγματικότητα, θα μπορούσε να υποστηριχθεί πως κάποιος που “πάσχει από κατάθλιψη” είναι διαφορετικός από έναν “φυσιολογικό” άνθρωπο, λόγω της συνειδητοποίησης της συναισθηματικής του φτώχειας. Για να μπορέσει κανείς να δει πέρα από αυτό, θα πρέπει ο πόνος να αγκαλιαστεί, όπως κάθε άλλο συναίσθημα.

Διπολική Διαταραχή

Η απογοήτευση, ο φόβος, ο τρόμος, ο θυμός είναι μια εφήμερη τρέλα.

-Benjamin Rush, πατέρας της Αμερικανικής ψυχιατρικής.

Από την άλλη πλευρά, τα άτομα που φέρουν την ταμπέλα της μάνιο-κατάθλιψης (διπολική διαταραχή) βιώνουν ιδιαίτερα έντονα την εμπειρία και των δυο καταστάσεων. Ενώ η μανία όχι μόνο είναι αποδεκτή, αλλά προωθείται από την ίδια την κοινωνία (ας σκεφτούμε την καταναλωτική φρενίτιδα), τα “καταθλιπτικά” επεισόδια αποδοκιμάζονται. Άραγε αυτή η ένταση είναι αναγκαστικά κακή για άτομο ή αποτελεί πρόβλημα μόνο και μόνο επειδή δεν ταιριάζει στο μύθο της μόνιμης ευτυχίας; Ένας μύθος που δημιουργείται και αναπαράγεται από τη σύγχρονη κοινωνία. Ναι, ίσως η μανιοκατάθλιψη να μπαίνει εμπόδιο στη συνέχιση της κανονικότητας, όμως δεν είναι ένας τρόπος, ώστε να βιώσει το άτομο τη ζωή πιο βαθιά;

Κανονικότητα Vs Διαφορετικότητα

Κάθε διαφορετική ψυχική κατάσταση φαίνεται να έχει μετατραπεί σε πρόβλημα, μόνο και μόνο γιατί δεν ταιριάζει στα μεγάλα καλούπια του πολιτισμού. Εκεί όπου η κανονικότητα επιβάλλει την τάξη.

Μας πλάσσουν διάφορες πολιτισμικές διαφορές για λόγους μάρκετινγκ, όμως στο τέλος ο καθένας πρέπει να αγοράζει τα ίδια προϊόντα και έχει τις ίδιες επιθυμίες με όλους τους υπόλοιπους. Ένα σταθερό εισόδημα, μια χαρούμενη οικογένεια, ένα όμορφο σπίτι, το τέλειο καλοσχηματισμένο σώμα, εξαιρετική αυτοπεποίθηση. Όσοι μπορούν να αντεπεξέλθουν οικονομικά έχουν επιλογές, κυρίως όμως, περιορίζονται σε διαφορετικά γούστα, όπως για παράδειγμα στο τι χρώμα θα είναι το αμάξι τους.

Όστόσο, η ποικιλομορφία είναι απαραίτητη για την επιβίωση κάθε οικοσυστήματος. Εάν η φύση επέζησε μέχρι και την “κατάκτηση” της από τα εξημερωμένα ανθρώπινα όντα, είναι διότι είναι βιολογικά διαφοροποιημένη. Ακόμη και εντός των κλιματικών και περιβαλλοντικών αλλαγών η επιβίωση και η εξέλιξη διαφόρων ειδών συνεχίζεται.

«Όταν ο πολιτισμός θα έχει περιορίσει όλες τις αγελάδες σε μια βιολογικά τέλεια φυλή, τότε θα χρειαστεί μονάχα ένας ιός για να τις εξαφανίσει».

Όσον αφορά το ανθρώπινο είδος, η κοινωνία φαίνεται να μην μπορεί να αντέξει την ποικιλομορφία και τη διαφορετικότητα. Αυτό είναι εμφανές ακόμη και από τον τρόπο που λειτουργούν τα σχολεία-φυλακές: Όλα τα παιδιά είναι υποχρεωμένα να διδάσκονται τα ίδια μαθήματα, ανεξαρτήτως των ενδιαφερόντων τους, ενώ στο τέλος της υποχρεωτικής εκπαίδευσης πρέπει να διαλέξουν καριέρα, μόνο και μόνο για να αντεπεξέλθουν στην αγορά εργασίας. Ως αποτέλεσμα, πολλοί έφηβοι τελειώνοντας το σχολείο έχουν την πεποίθηση πως σκοπός τους πρέπει να είναι μια θέση στον παραγωγικό τομέα, μια θέση στην εργασία.

Διαταραχές ως διαφορές

Ας δούμε τώρα κάποιες διαδεδομένες “ψυχικές ασθένειες” από την οπτική γωνιά της διαφορετικότητας, μέρος της ποικιλίας οποιουδήποτε οικοσυστήματος.

Η διαταραχή της Υπερκινητικότητας Ελλειμματικής προσοχής (ΔΕΠ-Υ) είναι ένα ιδιαίτερα λυπηρό παράδειγμα του κόσμου που ζούμε: πολλά παιδιά αδυνατούν να παραμείνουν για πολλές ώρες στις φυλακές που ονομάζονται σχολεία, επειδή έχουν συσσωρευμένη ενέργεια και

διακατέχονται από δημιουργικότητα. Οι γονείς, επηρεασμένοι από τους ψυχιάτρους και ανησυχώντας για το «μέλλον των παιδιών τους μέσα σε αυτή την κοινωνία» τα τροφοδοτούν με Ριταλίν*, μερικές φορές από την ηλικία των τεσσάρων, για να σβήσουν τη φλόγα τους, τοποθετώντας τα και πάλι στην ψευδαίσθηση της κανονικότητας. Γίνονται, όμως, πιο ευτυχισμένα;

Η σχιζοφρένεια αναφέρεται συχνά όταν κάποιος καταπιαστεί με το θέμα των “ψυχικών νοσημάτων”. Για να κατανοήσουμε αυτήν την “ασθένεια” πρέπει να ρίξουμε μια ματιά και “πρωτόγονους” πολιτισμούς: σε όλους αυτούς μπορούμε να βρούμε σαμάνους που είχαν το δώρο να ταξιδέψουν στον άλλον κόσμο και να θεραπεύσουν ανθρώπους. Η εκκίνηση ήταν ακούσια (Εκτός αν οι νέοι σαμάνοι μπορούσαν να γίνουν αντιληπτοί νωρίς από τις φυλές τους) και χρειαζόταν αρκετά χρόνια μέχρις ότου ο σαμάνος ήταν σε θέση να χαλιναγωγήσει τις ικανότητες του.

Το ενδιαφέρον, όμως, βρίσκεται στις επιδράσεις αυτής της έναρξης, οι οποίες είναι εξαιρετικά παρόμοιες με τα ‘συμπτώματα’ της σχιζοφρένειας. Πράγματι, κάποιες πρωτόγονες φυλές ξεγελάστηκαν από τους δυτικούς ψυχιάτρους, πως ο μελλοντικός τους σαμάνος ήταν “σχιζοφρενής” και έπρεπε να υποβληθεί σε φαρμακευτική αγωγή. Δυστυχώς, όμως, φαίνεται ότι τα ψυχοτρόπα εμπόδιζαν τη διαδικασία να ολοκληρωθεί, κι έτσι χανόταν στο κενό μεταξύ των δυο κόσμων.

Επιπλέον, όλο και περισσότεροι άνθρωποι αποκτούν την ταμπέλα του συνδρόμου Άσπεργκερ ή διαταραχή Άσπεργκερ. Τα άτομα που διαγιγνώσκονται με αυτή τη “διαταραχή” συχνά έχουν πολύ υψηλό IQ και κανένα άλλο “πρόβλημα” , εκτός από τη δυσκολία του να

*Ριταλίν: ήπιος διεγέρτης του κεντρικού νευρικού συστήματος. Ο “θεραπευτικός μηχανισμός δράσης του” στην ΔΕΠ-Υ δεν είναι γνωστός.

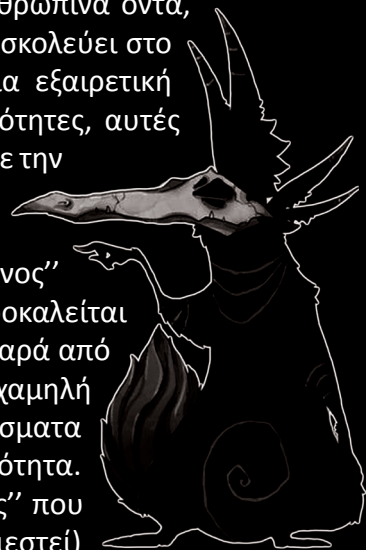
αλληλεπιδράσουν και να επικοινωνήσουν με άλλους ανθρώπους. Η κοινωνία, όμως, επιλέγει να τους απομονώσει, πράγμα που καθιστά την αλληλεπίδραση με άλλους ανθρώπους ακόμη πιο δύσκολη, μιας και δε βρίσκονται στο ίδιο μήκος κύματος με αυτούς.

Αυτό, όμως, δεν αποτελεί πρόβλημα, αφού ορισμένοι ψυχίατροι πρόσφατα διέγνωσαν τον Νεύτωνα και τον Αϊνστάιν με σύνδρομο Άσπεργκερ. Η ερώτηση είναι: θα μπορούσαν αυτές οι δύο προσωπικότητες να διατυπώσουν ελεύθερα τις θεωρίες τους, εάν είχαν χαρακτηριστεί ως αυτιστικές, που χρήζουν φαρμακευτικής αγωγής, στα νιάτα τους;

Το κοινωνικό άγχος βρίσκεται, επίσης, σε έξαρση. Είναι αρκετά εύκολο κάποιος να συνειδητοποιήσει πως η διαφορετική εμφάνιση και συμπεριφορά θα κριθεί από το σύνολο της κοινωνίας, μιας και τα πάντα μέσα σε αυτή τη μεγάλη φυλακή κρίνονται βάση αυτών. Αξίζει να αναφερθεί πως μεταξύ όλων των ζώων ένα ποσοστό αυτών είναι ντροπαλά. Τα ντροπαλά ζώα έχουν μεγαλύτερες πιθανότητες επιβίωσης, καθώς οι φόβοι τους τους θέτουν σε λιγότερο κίνδυνο. Όσον αφορά, όμως, τα ανθρώπινα όντα, η ντροπαλότητα είναι χαρακτηριστικό, που τα δυσκολεύει στο κομμάτι της κοινωνικοποίησης. Είναι, όμως, μια εξαιρετική ευκαιρία να εξελίξουν τις εσωτερικές τους ικανότητες, αυτές που οι υπόλοιποι, μιας και είναι απασχολημένοι με την κοινωνικοποίηση, δεν μπορούν να αντιληφθούν και να καλλιεργήσουν.

Αυτό που παρατηρείται είναι ότι ο "πόνος" που αισθάνονται οι "ψυχικά άρρωστοι" προκαλείται περισσότερο από την απόρριψη της κοινωνίας, παρά από την ίδια την ασθένεια". Αποξένωση, μοναξιά, χαμηλή αυτό εκτίμηση είναι όλα καταστροφικά αποτελέσματα της κοινωνίας, η οποία δεν ανέχεται τη διαφορετικότητα. Επιπλέον, η πεποίθηση πως υπάρχει κάτι "λάθος" που πρέπει να διορθωθεί (ή τουλάχιστον να καταπιεστεί)

μπορεί να αποξενώσει έναν άνθρωπο από τον εαυτό του και τον κάνει να αισθανθεί μίζερα και άχρηστα. Πράγματι, οι περισσότερες ασθένειες συσχετίζονται με την κατάθλιψη.

Η κοινωνία μας τείνει να θεωρεί ως «ασθένεια» κάθε τρόπο σκέψης ή συμπεριφοράς που είναι ενοχλητική για το σύστημα και αυτό είναι εύλογο, επειδή όταν ένα άτομο δεν ταιριάζει μέσα σε αυτό του προκαλεί πρόβλημα. Έτσι, ο χειρισμός ενός ατόμου για να προσαρμοστεί στην κυριαρχία ονομάζεται «θεραπεία» για μια «ασθένεια» και συνεπώς είναι ορθός και επιθυμητός.

-Theodore Kaczynski

Θεραπεία ή καταστολή;

Ο ρόλος των ψυχιάτρων και των ψυχολόγων είναι να διατηρήσουν την ψευδαίσθηση της “τάξης”, της “κανονικότητας” και της “ψυχικής υγείας” μέσα στον κοινωνικό ιστό. Ο πρωταρχικός στόχος των ασύλων ήταν πάντοτε να κρατήσει τους “τρελούς” έξω από την κοινωνία, καθώς θεωρούνται επικίνδυνοι για αυτήν. Μήπως, όμως, απλώς δεν ταίριαζαν σε αυτή και η εξέθεταν την προβληματική ύπαρξη της;

Πριν από την εμφάνιση των ασύλων, οι αιρετικοί, οι μάγισσες, οι πόρνες, οι τρελοί και γενικότερα οποιοδήποτε έξω-κοινωνικό στοιχείο βασανίζονταν, εξορκίζονταν ή καίγονταν από την Ιερά Εξέταση. Όταν η εκκλησία άρχισε να χάνει δύναμη, μερικοί από τους κυνηγούς μαγισσών μετατράπηκαν σε ψυχιάτρους και συνέχισαν πρακτικά να κάνουν την ίδια δουλειά, αυτή τη φορά χρησιμοποιώντας την ψευδό-επιστήμη αντί της θρησκείας. Τοποθετούσαν, λοιπόν, τους εαυτούς τους πάνω από τους κυριευμένους/ ψυχικά ασθενείς και προσπαθούσαν να τους ταιριάξουν στα στάνταρ της κοινωνίας, τα οποία άλλαζαν και συνεχίζον

να αλλάζουν ανάλογα με το χρόνο και τον τόπο. Για παράδειγμα, η ομοφυλοφιλία καταγραφόταν ως διαταραχή στη βίβλο της ψυχιατρικής, το DSM, μέχρι και τη δεκαετία του '70.

Πολλοί ψυχίατροι, σήμερα, πιστεύουν πως οι μάγισσες είχαν διαγνωσθεί λαθεμένα και πως στην πραγματικότητα υπέφεραν από κάποια “ψυχική ασθένεια” κι όχι από “δαιμονική κατοχή”. Αυτοί, είναι και οι μόνοι, που δεν πιστεύουν στη θεωρία του αποδιοπομπαίου τράγου (μια μορφή στην οποία αντανακλώνται οι φόβοι-ή οι καταπιεσμένες επιθυμίες- της κοινωνίας). Θα μπορούσε αυτή η θεωρία να εφαρμοστεί για τις “ψυχικές ασθένειες” του σήμερα;

Αυτοί που υποφέρουν περισσότερο από τη σύγχρονη ψυχιατρική είναι, ίσως, τα παιδιά, που δεν έχουν επιλογή όσον αφορά τη φαρμακευτική αγωγή, αφού υποτίθεται πως δεν είναι αρκετά υπεύθυνα. Εκτός από το ΔΕΠ-Υ , υπάρχει και η Εναντιωματική-Προκλητική Διαταραχή, η οποία προσφέρει μια βολική εξήγηση στους

γονείς, οι οποίοι δε θέλουν να δεχτούν τους λόγους που τα παιδιά τους επαναστατούν, ενάντια στην καταπιεστική λογική και στον άσκοπο καταναλωτικό τρόπο ζωής των σύγχρονων κοινωνιών. Για αυτούς τους γονείς, η φαρμακευτική αγωγή φαίνεται να είναι η μόνη λύση, ειδικά αν και οι ίδιοι είναι “θύματα” της ψυχιατρικής βιομηχανίας.

Η ψυχιατρική ως πολιτική καταπίεση

Οι περιπτώσεις κατά τις οποίες ο μύθος της “ψυχικής ασθένειας” χρησιμοποιήθηκε από το σύστημα καταστολής, ποικίλουν. Μια από αυτές είναι εκείνη της σοβιετικής ένωσης, όπου πολιτικοί διαφωνούντες “διαγνώστηκαν” ως “ψυχικά ασθενείς” και κλείστηκαν σε άσυλα. Παρόμοια μορφή καταστολής εμφανίστηκε και στις ΗΠΑ όταν αντιφρονούντες – όπως ο Timothy Leary- υποστήριξαν τη χρήση “παράνομων” ναρκωτικών. Ενώ, μόλις τον Αύγουστο του 2003 κάποιος που διάβαζε και μιλούσε για θεωρίες συνωμοσίας μέσα στην Αμερικανική κυβέρνηση διαγνώστηκε με παράνοια και κρατήθηκε σε άσυλο για εννέα μέρες.

Ο διακαής πόθος για την ελευθερία δημιούργησε σε πολλούς ανθρώπους απόψεις και συμπεριφορές, που δεν μπορούσαν να εξηγηθούν με τη λογική ούτε και να επαναπροσδιορίσουν από την κυβέρνηση. Η επιρροή, που είχαν αυτές, στις αντιλήψεις και στα πάθη πολλών πολιτών των ΗΠΑ αποτελεί μια μορφή παραφροσύνης, την οποία εγώ ονομάζω αναρχία.

-Benjamin Rush, πατέρας της ψυχιατρικής.

Όπως νέοι νόμοι κατασκευάζονται διαρκώς, ώστε να δημιουργήσουν νέες τάξεις εγκληματιών και να εξαναγκάσουν τους ανθρώπους σε μια στενότερη σειρά νομιμότητας, νέες ψυχικές διαταραχές ανακαλύπτονται συνεχώς, για να δημιουργήσουν νέες τάξεις παραφρόνων, να ανοίξουν νέες αγορές για τις φαρμακοβιομηχανίες και να ωθήσουν τους ανθρώπους σε μια στενότερη σειρά λογικής. Στην πραγματικότητα, τα “συμπτώματα” των “ψυχικών διαταραχών” -αυτά στα οποία βασίζεται η ύπαρξη των “ασθενειών” είναι τόσο κοινά, που ο καθένας θα μπορούσε να διαγνωστεί με 2-3 από αυτές, απλώς και μόνο με μια επίσκεψη σε κάποιο ψυχίατρο.

Χρειαζόμαστε ένα πρόγραμμα ψυχοχειρουργικής και πολιτικού ελέγχου στην κοινωνία. Ο σκοπός είναι ο έλεγχος του νου. Οποιοσδήποτε αποκλίνει από τη δεδομένη νόρμα πρέπει να "παταχθεί χειρουργικά". Η ατομικότητα μπορεί να πιστεύει πως η πιο σημαντική πραγματικότητα είναι η ύπαρξή της, αυτή η πεποίθηση, όμως, αποτελεί την προσωπική οπτική γωνία. Αυτό στερείται ιστορικής προοπτικής. Ο άνθρωπος δεν έχει δικαίωμα να αναπτύξει το μυαλό του. Πρέπει να ελέγξουμε ηλεκτρικά τον εγκέφαλο.

-Dr. Jose Delgado

Αυτό το απόσπασμα προέρχεται από έναν ψυχίατρο που προσλήφθηκε από τη CIA για το πρόγραμμα MKULTRA*, που αφορούσε τον έλεγχο του νου. Μιας και υπηρετούσε το φασιστικό καθεστώς στην Ισπανία, δε θα μπορούσε να είναι πιο σαφής. Η εμμονή αυτή για έλεγχο δεν είναι κάτι νέο για τον πολιτισμό που ζούμε. Ο έλεγχος του ανθρώπινου νου είναι αναμφισβήτητη η μεγαλύτερη πρόκληση. Ονειρεύονται να σκοτώσουν το ζώο μέσα μας, να μας μεταμορφώσουν σε τέλειες μηχανές που θα εργάζονται στο όνομα της προόδου. Ο πατέρας της ψυχιατρικής Benjamin Rush θεωρούσε τους τρελούς αδάμαστα ζώα και πως το καθήκον του ψυχιάτρου ήταν να τα πειθαρχήσει.

*Το 1953, στις 13 Απριλίου, ο αρχηγός της Κεντρικής Υπηρεσίας Πληροφοριών (CIA) Allen Dulles ενέκρινε το πρόγραμμα MK-ULTRA. Επρόκειτο για ένα παράνομο πρόγραμμα, στο οποίο ενεπλάκησαν πράκτορες και ειδικευμένο τεχνικό προσωπικό της CIA και χρησιμοποιήθηκαν Καναδοί και Αμερικανοί πολίτες ως πειραματόζωα. Υπόκειντο σε χρήση ναρκωτικών ουσιών (όπως LSD) και άλλων μεθόδων για το χειρισμό μεμονωμένων νοητικών καταστάσεων, καθώς και για την αλλαγή της εγκεφαλικής λειτουργίας. Διεξάγονταν σε πάνω από 30 πανεπιστήμια και ιδρύματα.

Μέχρι το 1963 το πρόγραμμα MK-ULTRA διενεργούσε πειράματα χορηγώντας κυρίως LSD σε στρατιώτες και πολίτες των ΗΠΑ. Το πρόγραμμα αυτό βοηθήθηκε σημαντικά με την ανακάλυψη νέων χημικών ουσιών, οι οποίες καθιστούσαν πολύ ελκυστική την προοπτική να «καθαριστεί» το μυαλό του θύματος και να επαναπρογραμματιστεί στη συνέχεια. Επιπλέον, η CIA νοίκιαζε πολυτελή διαμερίσματα διακοσμημένα σαν οίκους ανοχής κι εφοδιασμένα με ψεύτικους "διπλούς" καθρέφτες, κάμερες και μικρόφωνο. Ο στόχος των επιχειρήσεων ήταν να καταφέρουν να δίνουν ναρκωτικά στους ανύποπτους πελάτες. Τα αποτελέσματα καταγράφονταν πίσω από τους καθρέφτες ενώ οι επισκέπτες δε γνώριζαν τίποτα

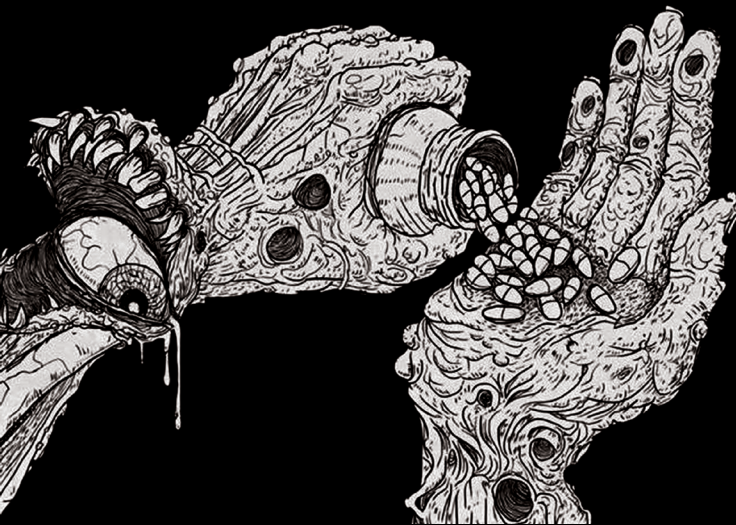
Η πραγματικότητα των φαρμάκων

Η “θεραπεία” με ηλεκτροσόκ και η λοβοτομή δεν είναι πλέον τόσο συνηθισμένες στα ψυχιατρικά άσυλα, όσο ήταν κάποιες δεκαετίες πριν. Βέβαια, η ύπαρξη αυτών των βάρβαρων πρακτικών εξακολουθεί να ξεσκεπάζει το πραγματικό πρόσωπο της κοινωνίας. Πλέον, τα ψυχοτρόπα είναι αυτά που τις έχουν αντικαταστήσει, ενώ πάντα υπάρχει η απειλή ενός επικείμενου εγκλεισμού, σε περίπτωση που ο “ασθενής” αρνηθεί να λάβει τη φαρμακευτική αγωγή που θα του χορηγηθεί.

Η αλλαγή αυτή δε βασίζεται στην “ανθρωπιά” που διακατέχει τους ψυχιάτρους, αλλά στις πιέσεις των ασφαλιστικών εταιρειών, οι οποίες βρίσκουν φτηνότερο το να στείλουν τους “ασθενείς” στο σπίτι με συνταγές φαρμάκων, καθώς και στις ανάγκες των φαρμακοβιομηχανιών να αυξήσουν και άλλο τα έσοδα τους.

Επιπλέον αίτιο: η προθυμότητα των ανθρώπων να “θεραπευτούν”. Σε καμία περίπτωση δεν πρέπει η εκούσια “θεραπεία” να ιδωθεί ως πρόοδος έναντι της ακούσιας. Αυτή, άλλωστε, είναι και η τρανή απόδειξη πως έχουμε δεχτεί τόσο αποτελεσματική πλύση εγκεφάλου που δεν μπορούμε να αντισταθούμε πια...

Από όλες τις
τυραννίες του
κόσμου, αυτή που
ασκείται για το
καλό των θυμάτων
της είναι η πιο
καταπιεστική.
-C.S. Lewis

Ας ρίξουμε μια ματιά στον τρόπο που δρουν τα ψυχοτρόπα. Ενώ διαφημίσεις και ψυχίατροι υποστηρίζουν πως συμβάλλουν στην “ίαση”, η δράση τους φαίνεται να είναι εντελώς διαφορετική. Καλύπτουν τα “συμπτώματα” και κρατούν τον εγκέφαλο σε αδρανή κατάσταση. Με το που ολοκληρωθεί η λειτουργία τους, το άτομο βρίσκεται στην ίδια κατάσταση με πριν ή σε ακόμα χειρότερη, μιας και τα ψυχοτρόπα μπορούν να προκαλέσουν βλάβη στον εγκέφαλο, έπειτα από αρκετούς μήνες ή κάποια χρόνια θεραπείας. Ένα φαινόμενο γνωστό ως όψιμη δυσκινησία*. Επιπλέον, είναι άκρως εθιστικά.

Ανακτώντας το μυαλό μας

Μην ξεγελιέστε: αυτή η μακρά ανάλυση πάνω στον πολιτισμό και στην ψυχιατρική δε γίνεται για να αποποιηθούμε τις ευθύνες μας, ούτε να κατηγορήσουμε όλους τους υπόλοιπους για τα προβλήματα μας. Όλοι είμαστε ικανοί να ανακτήσουμε το μυαλό μας. Δε χρειαζόμαστε “επαγγελματίες” για να μας πουν πως θα ζήσουμε, οι άνθρωποι το έχουν ανακαλύψει εδώ και εκατομμύρια χρόνια. Οι “ειδήμονες” εμποδίζουν το άτομο από το να σκεφτεί για τον εαυτό του, παρέχοντας έτοιμες εξηγήσεις για οποιαδήποτε δυσκολία συναντά κατά την εξέλιξη του.

Είτε θα σκεφτείτε- αλλιώς θα το κάνουν άλλοι για σας, θα πάρουν την εξουσία, θα διαφθείρουν και θα πειθαρχήσουν τα φυσικά σας ένστικτα, θα σας εκπολιτίσουν και θα σας αποστειρώσουν.

- F. Scott Fitzgerald

*Η Όψιμη Δυσκινησία είναι ένα χαρακτηριστικό σύνδρομο ιατρογενούς προέλευσης. Κατά κανόνα προκύπτει μετά από μακροχρόνια χορήγηση (συνήθως μήνες) νευροληπτικών φαρμάκων. Το αποτέλεσμα αυτής της ευαισθητοποίησης είναι οι συσπάσεις των χεριών, ακούσιες κινήσεις του προσώπου, στόματος και γλώσσας, των ώμων και τινάγματα των ποδιών.

Ποιος μπορεί να γνωρίζει καλύτερα, πέρα από εμάς τους ίδιους τί συμβαίνει στο μυαλό μας. Οι φόβοι μας, τα κίνητρα μας, οι ενδόμυχες επιθυμίες μας είναι συνήθως πάνω από τις λέξεις και φτάνουν σε τόσο βαθιά στρώματα της πραγματικότητας μας. Τόσο βαθιά που κανένας ψυχίατρος δεν μπορεί να ανακαλύψει. Ο τρόπος που σκεφτόμαστε και βλέπουμε τον κόσμο εξαρτάται εξολοκλήρου από τις προηγούμενες εμπειρίες μας. Κανείς δε μπορεί να μας καταλάβει πραγματικά χωρίς να ξανά-βιώσει όλη μας τη ζωή.

Πέρα από τη θεραπεία

Δε μιλάμε για θεραπεία των “ψυχικών νοσημάτων”, γιατί κάτι τέτοιο προϋποθέτει πως αναγνωρίζουμε την ύπαρξη τους, εκείνο το σημείο, δηλαδή, που πρέπει να φτάσει κανείς ώστε να αποκτήσει την αιώνια ευημερία. Κάτι τέτοιο δεν υφίσταται, παρά μόνο στα παραμύθια και στις διαφημίσεις. Η μόνιμη ευτυχία είναι ένας μύθος.

Σε γέμισαν με ψέματα, σου πούλησαν ιδέες
περί καλού και κακού, σου έσπειραν την αμφιβολία,
για το σώμα σου και την ντροπή, για το προφητικό
σου χάος. Εφηύραν λέξεις αηδιαστικές για τη μοριακή
σου αγάπη, σε υπνώτισαν με την αδιαφορία, σε
έκαναν να πλήξεις με τον πολιτισμό και όλα τα
φευγαλέα συναισθήματά σου. Δεν υπάρχει εξέλιξη,
επανάσταση, αγώνας, είσαι ήδη μονάρχης του εαυτού
σου – η απαραβίαστη ελευθερία σου περιμένει, για να
ολοκληρωθεί, την αγάπη άλλων μοναρχών: την ιδέα
του ονείρου, αναγκαία όσο η γαλήνη του ουρανού.

-Hakim Bey

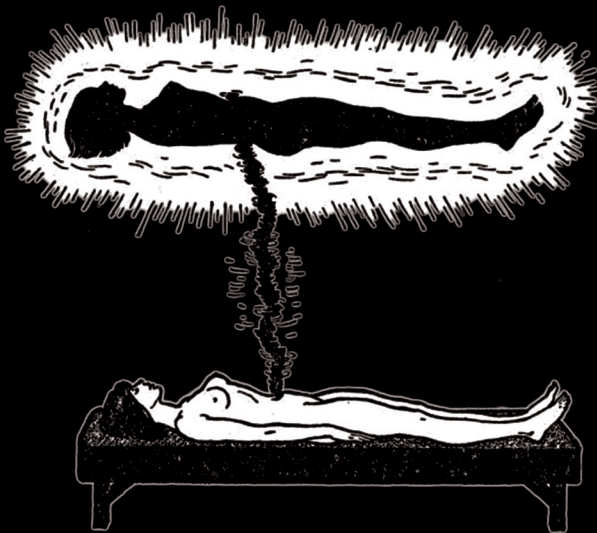
Ακολουθώντας το δικό μας μονοπάτι

Το μυαλό μας είναι αυτό-δημιουργούμενο, μεταβάλλεται με την πάροδο του χρόνου, καθώς κινούμαστε μεταξύ της πραγματικότητας μας και των άλλων όντων. Δεν υπάρχει μια άκαμπτη δομή που πρέπει να ακολουθεί ο κάθε εγκέφαλο. Κατά συνέπεια, κάθε άτομο έχει διαφορετικές δυνατότητες και αδυναμίες.

Έτσι κι αλλιώς οι νόρμες δεν υπάρχουν στην πραγματικότητα. Είναι κατασκευασμένες από εμάς. Ο τρόπος που βιώνουμε την «πραγματικότητα» έχει να κάνει περισσότερο με την αλληλεπίδραση μας με το περιβάλλον όπου ζούμε, παρά με κάποια υλιστική πραγματικότητα ή γενετική προδιάθεση. Πρέπει να είμαστε σε θέση να προχωρήσουμε πέρα από τις ψυχικές δομές του πολιτισμού, να τις ξεπεράσουμε και να τις καταστρέψουμε.

Ο άνθρωπος αγνοεί τη φύση της ίδιας του της ύπαρξης, αλλά και των δυνατοτήτων του. Ακόμη και η ιδέα του για τους περιορισμούς του βασίζεται σε εμπειρίες του παρελθόντος. Συνεπώς, δεν υπάρχει λόγος να θέσουμε θεωρητικά όρια σε κάθε ύπαρξη και στο τί μπορεί αυτή να κάνει.

- Aleister Crowley

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ

“Η ζωή ως έχει είναι ένα χάπι που μας αναισθητοποιεί μέχρι το τέλος των ημερών μας”

-Από την μπροσούρα “Ενάντια στην κανονικότητα”.

Δημοσιευμένο κείμενο του Marco Beasco, στην Ιταλική αναρχική εφημερίδα *Canepero* (1994/7). Οι εικόνες που ακολουθούν προέρχονται από ένα project του Federico Babina και προσπαθούν να απεικονίσουν τις "ψυχικές νόσους" μέσω της αρχιτεκτονικής.

Η τεχνική της βεβαιότητας

«Φοβόμουν να βρω τον εαυτό μου στο κενό, εγώ ο ίδιος ένα κενό. Ένωσα πως ασφυκτιώ. Θεωρώντας και νιώθοντας πως όλα είναι ανούσια, ένα στερεό κενό».

Οι διαγνώσεις για τις διάφορες "ψυχικές ασθένειες" εκτοπίζουν το άτομο μακριά από οτιδήποτε είναι μοναδικό και συνάμα προσωπικό στον τρόπο ζωής του. Το εκτοπίζουν από την αντίληψη του για την πραγματικότητα. Αποτελούν μια επίθεση, από τις πιο επικίνδυνες εναντίον του. Μέσα από αυτήν την επίθεση, η ατομικότητα επανέρχεται, μια για πάντα, στην κοινωνική, συλλογική και μοναδική "υγιή" διάσταση που υφίσταται.

Κατάθλιψη

Οι κανόνες συμπεριφοράς, που ρυθμίζουν τη μάζα, γίνονται απόλυτοι. Η "αποκλίνουσα" πράξη, που ακολουθεί μια διαφορετική λογική, γίνεται ανεκτή μόνο όταν απογυμνώνεται από την ιδιότυπη έννοια της, εκείνης της ιδιαίτερης "λογικής", η οποία και τη στηρίζει. Τα αίτια συνδέονται με συλλογικές πράξεις, οι οποίες μπορούν να επαναφερθούν, εάν όχι στους κώδικες της κυρίαρχης κουλτούρας, τουλάχιστον στις διάφορες εθνικές, ανταγωνιστικές και εγκληματικές υποκουλτούρες. Η κοινή χρήση των εννοιών, των συμβόλων και των ερμηνειών της πραγματικότητας παρουσιάζονται ως το καλύτερο αντίδοτο στην "τρέλα".

Έτσι, εάν κάποιος σκοτώσει ξαφνικά την οικογένεια του, βαφτίζεται ως τρελός ή καλύτερα ως «τέρας». Από την άλλη, εκείνος που πυρπολεί

ένα camp μεταναστών (μια πράξη επιπόλαιη που παραμένει, όμως στο πλαίσιο της λογικής) παρουσιάζεται ως ξενοφοβικός. Τέλος, κάποιος που σφαγιάζει σε κατάσταση κηρυγμένου πολέμου, δεν είναι παρά ένας καλός στρατιώτης.

Σύμφωνα, λοιπόν, με τις αρχές της γενίκευσης και της ταξινόμησης των ειδών, που δημιουργούν για τα πάντα μια ομοιομορφία, απαλλοτριώνοντας τα από τη ζωντανή τους μοναδικότητα, οι “τρελοί” είναι επικίνδυνοι για την κοινωνία. Σίγουρα, κάποιος μπορεί να συμφωνήσει με την παραπάνω άποψη, όμως όχι εξαιτίας της υποτιθέμενης και “δικαιολογημένης” επιθετικότητας και βίαιης συμπεριφοράς, χαρακτηρισμοί που αποδίδονται σε όσους “πάσχουν” από “ψυχικές ασθένειες” (άλλωστε, οι ψυχίατροι και οι εκπαιδευτικοί κάθε είδους είναι αναμφισβήτητα πολύ πιο επικίνδυνοι), αλλά επειδή παραβίασαν εκούσια ή ακούσια, τους αναγκαίους ποσοτικούς κώδικες που συνιστούν την κανονικότητα. Βέβαια,

Διατροφική διαταραχή

αυτό που προκαλεί μεγάλη έκπληξη, είναι πως μετά από αρκετά χρόνια εξημέρωσης, υπάρχουν κάποιοι που δεν ανταποκρίνονται σε πολιτισμικά ερεθίσματα, εάν όχι αυτόματα, τουλάχιστον με έναν ιδιαίτερα προβλέψιμο τρόπο. Η έλλειψη προβλεψιμότητας αποτελεί την πηγή του μεγαλύτερου άγχους κάθε κοινωνίας και των “φρουρών” της (μιας και η προβλεψιμότητα είναι ένα χαρακτηριστικό που δεν είναι έμφυτο στο σύνολο των ανθρώπων). Χωρίς αυτήν, κανένα κίνητρο, καμία αξία, κανένας σκοπός, δεν μπορεί να γίνει αντιληπτός από την κοινωνία και το μόνο που υπάρχει, τελικά, είναι μια μεμονωμένη ατομική λογική, αναγκαστικά “ανώμαλη”.

Η άμυνα προς αυτόν τον κίνδυνο ανατίθεται στην επιστήμη και στις διακηρύξεις της. Με άλλα λόγια, εκείνο που θεωρείται “ανθυγιεινό” (αλλά και ο φορέας του) παραμένει μια συνέπεια εξωτερικής δυστυχίας, η οποία όμως, μπορεί να ξεσπάσει και να δώσει το έναυσμα σε πολλούς ακόμα ανθρώπους που “υποφέρουν” από αυτό. Ο μηχανισμός, όμως,

είναι καλά κατασκευασμένος, μια έννοια που στερείται νοήματος, μια υποβόσκουσα θέληση που γίνεται αβλαβής και κατά συνέπεια είναι εύκολο να αδρανοποιηθεί, μαζί με το φορέα της, πίσω από το άλλοθι της θεραπείας, η οποία εξυπηρετεί το κοινωνικό συμφέρον.

Η ψυχιατρική διάγνωση πέφτει πάνω στο άτομο σαν τσεκούρι, ακρωτηριάζοντας τη γλώσσα του, τις ερμηνείες του, τα διάφορα μονοπάτια της ζωής του. Υποστηρίζει πως εξαλείφει το παράλογο, το ανούσιο. Ο ψυχίατρος μετατρέπει τις εμπειρίες της ζωής σε δυσλειτουργίες της ψυχής, τα συναισθήματα σε έναν κακοήθη όγκο που πρέπει να αφαιρεθεί.

Οι ψυχίατροι, ως τεχνικοί της βεβαιότητας, είναι η πιο αποτελεσματική αστυνομία για την κοινωνική τάξη.

Η πραγματικότητα, όπως και το νόημα της ύπαρξης, έχει σαφή και αδιαμφισβήτητα όρια για τους ιερείς με τα

λευκά πουκάμισα. Αποστολή τους: να "επιστρέψουν", εκείνους που παρέκλιναν και τόλμησαν να διαβούν τα δαιδαλώδη μονοπάτια της τρέλας, στα λογικά τους.

Εάν οι μπάτσοι αρκούνται, όπως λέγεται, στο να μας χτυπούν, οι ψυχίατροι απαιτούν να ακούσουν τον ασθενή να λέει: «Ευχαριστώ, είμαι καλά τώρα».

Το επίκεντρο της συζήτησης δεν είναι οι τέσσερις τοίχοι και τα κάγκελα του ασύλου, ούτε το ηλεκτροσόκ και τα κρεβάτια καθήλωσης, ούτε η κακή και "καλή" ψυχιατρική. Το επίκεντρο είναι η ψυχιατρική σκέψη, αυτή καθ' αυτή. Ο τρόπος σκέψης και αλληλεπίδρασης διαφέρει από άτομο σε άτομο, όμως, η διάγνωση με το κλινικό της μάτι αναζητά πάντοτε κάποιο παθολογικό σύμπτωμα, προκειμένου να εξαλείψει τη διαφορετικότητα με μια «θεραπεία», που θα φέρει τους αποκλίνοντες ένα βήμα πιο κοντά στους "φυσιολογικούς".

Φοβίες

Περί ψυχιατρείων

Εάν ο πραγματικός σκοπός των “νέων δομών” ψυχικής υγείας ήταν αυτός της τόνωσης της δημιουργικότητας, της ατομικής ανάπτυξης, της απελευθέρωσης της επικοινωνίας και της άνθισης των σχέσεων, τότε δε θα αποτελούσαν «ψυχιατρικές δομές, χώρους αποκατάστασης», αλλά ιδανικά μέρη, τόποι ελευθερίας. Το πρόβλημα είναι, πως αυτές οι δομές, δεν είναι τίποτα περισσότερο από γκέτο, όπου κανείς δεν μπορεί να βρει ατομικότητες που αλληλεπιδρούν στο επίπεδο της αμοιβαιότητας. Αντίθετα, βρίσκει δυο κατηγορίες ανθρώπων σε ασύμμετρες θέσεις: οι επαγγελματίες και οι πελάτες, οι ειδικοί και οι ασθενείς, εκείνοι που προσφέρουν βοήθεια και αυτοί που τη λαμβάνουν. Εκεί, οι “υγείς” προσπαθούν να πείσουν τους “ασθενείς” πως στιδήποτε σκέφτηκαν ή πραγμάτωσαν μέχρι τότε ήταν λάθος ή καλύτερα «ανθυγιεινό», και μόνο μέσα από την ευχάριστη μέθοδο της ομάδας συναντήσεων, του χορού, του θεάτρου και της μουσικής... μπορούν να οδηγηθούν στο δυαδικό στοιχείο της ομαλότητας.

Για «αυτονομία» και «αυτό-πραγμάτωση» φλυαρούν συνεχώς οι δημοκρατικοί φορείς. Όμως, τις έννοιες αυτές τις έχουν καπηλευτεί, ώστε να καλύψουν το “θεραπευτικό περίβλημα” της ψυχιατρικής. Άλλωστε, η ίδια η ψυχιατρική λειτουργεί ως αναλγητικό για το μυαλό κι αποτελεί την προσπάθεια να αποκλειστεί οποιαδήποτε εξέλιξη, οποιαδήποτε πορεία του ατόμου που δρα, αντιδρώντας σε ό,τι το καταπιέζει. Βέβαια, η απάντηση της εξουσίας σε κάθε αντίδραση είναι η γενικευμένη νάρκωση, η συλλογική αδιαφορία, που καθιστούν κάθε ατομικότητα στατική, ήρεμη, αγκυροβολημένη στη μιζέρια της.

Άγχος

ΑΝΑΡΧΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΑΡΝΗΣΗ
a.ekdoseis@riseup.net